
MINISTERSTWO SPRAW WEWNĘTRZNYCH W WARSZAWIE 1918-1939 (2/9)

Resort spraw wewnętrznych - poprzez szeroki zakres kompetencji rzeczowych - stanowił jeden z głównych instrumentów sprawowania władzy w państwie polskim w okresie dwudziestolecia międzywojennego. Dodatkowo miało ono znaczący wpływ na działalność administracji ogólnej na terenie całego państwa.

Zespół - mimo szczątkowego stanu zachowania (prawie 7400 teczek, zajmujących ponad 100 metrów półek), szacowanego na 10-15% w stosunku do stanu pierwotnego - jest jednym z najważniejszych źródeł do badań sytuacji wewnętrznej Polski w latach 1918-1939.

Na zespół składają się archiwalia m.in. Sekretariatu Ministra (kontakty ministra z prezydentem, premierem, Sejmem, Senatem, innymi ministrami, działalność poszczególnych komórek organizacyjnych urzędu i jego jednostek podległych w latach 1927-1939), Wydziału Organizacyjno-Prawnego (organizacja administracji państwowej I i II instancji, policji i służb ochrony granic, podział administracyjny kraju w latach 1918-1936), Wydziału Społeczno-Politycznego (głównie działalność legalnych związków i stowarzyszeń), Wydziału Narodowościowego (związki, stowarzyszenia i prasa mniejszości narodowych, kościoły i związki wyznaniowe w latach 1926-1939), Wydziału Bezpieczeństwa (ogólny stan bezpieczeństwa państwa, organizacja i działalność partii politycznych - legalnych i nielegalnych, ochrona granic), Wydziału Spraw Stanu Cywilnego i Ruchu Ludności (sprawy nadawania i odbierania obywatelstwa, sprawy stanu cywilnego, ewidencja i ruch ludności, migracje zagraniczne, statystyka wyznaniowa, ruch cudzoziemców w Polsce), Wydziału Administracyjnego (działalność stowarzyszeń religijnych, przedsiębiorstw rozrywkowych w okresie 1925, 1932, 1939), Biura Personalnego (akta osobowe i karty kwalifikacyjne pracowników centrali resortu, urzędów wojewódzkich i starostw powiatowych, dyplomy odznaczeń pracowników).